

Lena Bhakti Marcussen Petersen

Fra: Rasmus Storgaard <rs@byr.dk>
Sendt: 11. juli 2016 20:36
Til: Kirkeministeriet
Emne: Høringssvar til: udkast til forslag til Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning

Kære KM

Jeg har læst forslaget igennem og har et par kommentarer.

Der står:

Aftaleparterne er også enige om, at kursusedtageren som afslutning på kursus skal underskrive en løfteerklæring om, at den pågældende i sit virke som forkynder vil overholde dansk lovgivning, herunder ytrings- og religionsfrihed, ligestilling mellem kønnene og frihed til seksuel orientering, ikke-diskrimination og kvin-derettigheder.

Jeg er helt enig i at der skal være ligestilling mellem kønnene. Men det kan let blive til at kønnene er lige/ens. Det er de ikke og (hvis du skulle være i tvivl, tag dine bukser af og kig, så kan du se om du er mand eller dame)

Hvis nu der skal være lighed, så skal I vel skrive kvinderettigheder og manderettigheder.

Der er i Danmark en diskrimination mod os der mener at der er forskel på kønnene. Det skal man til enhver tid have lov til at mene, ellers er det jo helt ude i skoven.

Håber at fri-kirkerne stadig kan få liv at være kirker selv om der er kommet muslimer til landet.

Med venlig hilsen

Rasmus Storgaard

2610 Rødovre

Lena Bhakti Marcussen Petersen

Fra: Kulturministeren <min@kum.dk>
Sendt: 27. juli 2016 09:38
Til: Kirkeministeriet
Emne: VS: Hej

Kære KM

Denne hører til jeres ressort, så den få I. Jeg orienterer afsender.

Mvh Charlotte

Fra: Brita Marker Csizmadia [<mailto:britacsizmadia@mail.dk>]
Sendt: 26. juli 2016 13:08
Til: Kulturministeren
Emne: Hej

Kære Bertel Haarder.

Jeg har lige sendt en mail til dig, som ikke gik igennem, men nu prøver jeg igen og gentager den.

Jeg skriver, fordi jeg er alvorlig bekymret for, om de nye love, der tales om, kommer til at berøre forkyndelsen af Guds ord. Hvis danske præster skal

underskrive et dokument, der forbyder at tale om det, Bibelen siger, tror jeg, at mange præster fra Indre Mission og Luthersk Mission vil stoppe og jeg er

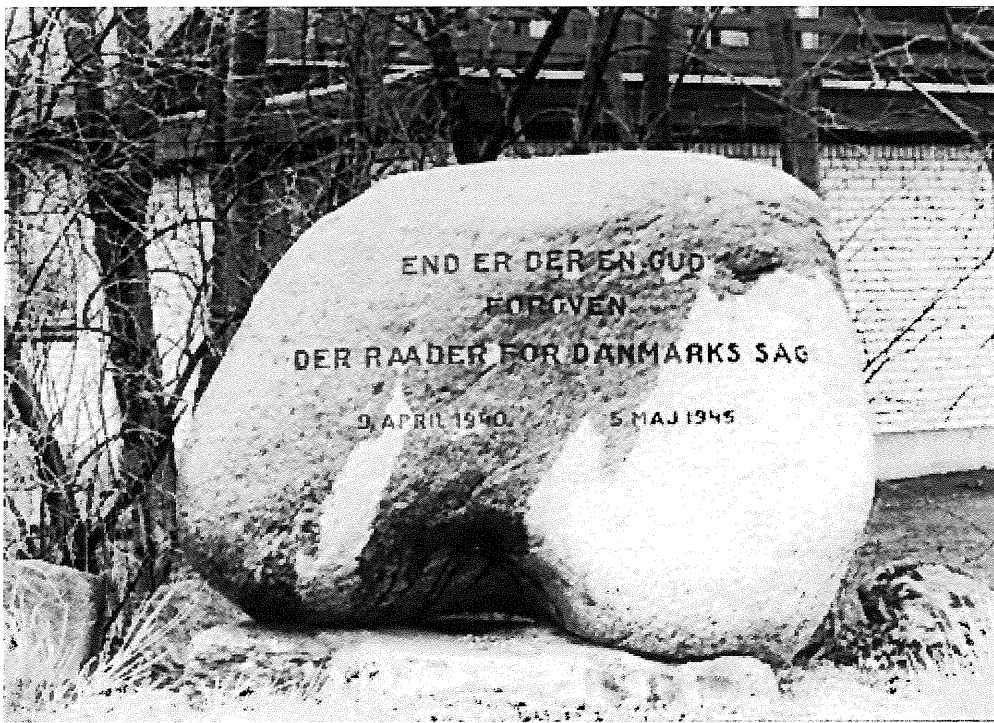
alvorlig bange for, at vort land, hvis dette sker, ikke længere kan regne med Guds beskyttelse. Jeg elsker Dronningens ord: " Gud bevare Danmark", men

Gud vil ikke bevare et land, der vender sig bort fra Hans ord. Så vore handlinger er ikke uden konsekvenser.

Med venlig hilsen

Brita Marker Csizmadia

--
Brita Marker Csizmadia
Sofienhøjvej 5 d, st.tv.,
2300 København S.
Mobil 53 23 17 84
e-mail: britacsizmadia@mail.dk

der over både velsignelse og forbandelse og vore handlinger er ikke uden betydning.

Gud rå

DATE/REFERENCE
 11 august 2016

JOURNALNUMMER

DERES REFERENCE / JOURNALNUMMER

Høringssvar vedr. Kirkeministeriets udkast til forslag til lov om ændring af ægteskabsloven (Decorumkrav og obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre).

Kirkeministeriets lovudkast indeholder tre centrale elementer:

(1) En lovfæstelse i ægteskabsloven af decorumkravet (værdighedskravet) for embedsindehavere med vielsesbemyndigelse i trossamfund uden for folkekirken. Kravet anses i dag for at være gældende også ulovbestemt. Ved at lovfæste kravet bliver retsgrundlaget for evt. ved brud på decorum at fratage vielsesbemyndigelse klargjort.

Personligt finder jeg kravet fuldstændig rimeligt i forhold til udøvelse af civil myndighed. Men jeg savner, at lovudkastet indledes med en anerkendelse af det historiske forhold, at vielsesbemyndigelsen oprindeligt lå i kirken; dernæst udvidedes til også at kunne varetages af andre trossamfund; så til civile myndigheder; og sidst til øvrige godkendte trossamfund. At vielsesbemyndigelsen i trossamfund dermed er en del af den danske religionsmodel, og at det hidtil har været væsentligt, at der var ligebehandling på dette område; og at decorumkravet, der hermed ønskes indført, i og for sig øger ligebehandlingen.

Mht fratagelse af vielsesbemyndigelse på grund af decorum problemer savner jeg

- en klargøring af, at en evt fratagelse af vielsesbem på grl af overtrædelse af decorum derfor vil høre til undtagelserne.
- en skitsering af, hvilke decorum forhold, der kan føre til en sådan fratagelse.
- En klarhed over, hvad der sker, hvis decorum manglerne er oprindelige (forelå ved tildelingen af vielsesbemyndigelsen, men uden at det var oplyst)
- En klargøring af, om også organisationen som sådan kan blive frataget sin godkendelse på dette grundlag, jf. formuleringen i bemærkningerne s. 3, 2. nye afsnit, sidste pkt: " Et af initiativerne i aftalen angår fratagelse af offentlig anerkendelse."
- Det fremgår af bemærkningerne s. 3, 3. nye afsnit, sidste pkt, at der skal "kunne trækkes en grænse, når der er tale om autoriteter i et religiøst læresamfund, som udviser en adfærd, der undergraver danske love og understøtter parallelle retsopfattelser." Begrebet 'undergraver danske love' er ikke klarlagt i bemærkningerne. Tilsvarende er det ikke klart, hvad der ligger i begrebet 'understøtter parallelle retsopfattelser', og på hvilken måde det kan blive et decorum-spørgsmål at understøtte parallelle retsopfattelser. Der er heller ingen bidrag i de specielle bemærkninger til at afklare dette forhold. Det skal i den forbindelse bemærkes, at i

hvert fald Den katolske kirke, de ortodokse kirker og trossamfund, Metodistkirken og (nogle) jødiske trossamfund i større eller mindre grad inkluderer egen, intern religiøs ret, som medlemmerne opfordres til at følge og som binder medarbejderne i deres ansættelsesforhold. Der er (endnu) ikke meget samlet viden om omfanget af religiøs ret i Danmark, men det her nævnte er dog dokumenteret, f.eks. i Christoffersen og Vinding 2012 (se http://teol.ku.dk/ceit/religare/danish_wp7_report_10_05_2012.pdf). Det har næppe været meningen med bemærkningerne at ramme disse forhold, og sætningen bør derfor udgå af bemærkningerne.

- Det fremgår, at man vil (i bemærkningerne står 'bør') lægge sig op ad praksis i forhold til folkekirkens præster. Afsnit 2.1.3, næstsidste afsnit om parallelitet til folkekirkens præster bør dog for en ordens skyld klargøres, at decorum overtrædelser kan have ansættelsesretlige konsekvenser for folkekirkens præster, mens staten ikke, hverken som lovgiver eller udøvende magt, kan tage stilling til, hvorvidt decorum overtrædelser – der kan føre til fratagelse af vielsesbemyndigelse – skal have ansættelsesretlige konsekvenser for forkyndere i andre trossamfund. Det følger dels af det privatretlige ansættelsesforhold og dels af, at ansættelser i trossamfund må anses for at være omfattet af religionsfriheden, jf. grl. § 67 og grl. § 69 (hvorefter lovgiver kan regulere trossamfundenes forhold, nemlig til det omgivende samfund, men ikke trossamfundenes forfatning, nemlig deres interne styringsstruktur). Dette kunne med fordel fremgå af bemærkningerne.

(2) Med forslaget til ændring af ægteskabsloven foreslås det endvidere, at der indføres et obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre for præster, imamer, forkyndere og tilsvarende embedsindehavere i trossamfund uden for folkekirken, der ønsker vielsesbemyndigelse.

Personligt kan jeg ikke se nogen problemer i, at den, der skal udføre offentlig myndighed, på forhånd skal sikres at vide, hvilken myndighed der udføres. Jeg finder, at kurset er en god ide.

Men der argumenteres med ligestilling i forhold til folkekirkens præster (pastoralseminaret). Jeg savner

- Klarhed over, at præster på pastoralseminaret faktisk får undervisning i dansk familieret, frihed og folkestyre på pastoralseminaret, niveaumæssigt svarende til en ba i jura eller en socialrådgiveruddannelse (jf. dispensationsmulighederne, nævnt for andre vielsesforrettere) – eller bare overhovedet nogen. Der bør kunne fremlægges undervisningsplaner fra pastoralseminaret, der dokumenterer dette.

- Klarhed over, at civile vielsesforrettere har den samme viden

- Ligebehandling mht betaling for uddannelsen – præster på pastoralseminaret betaler ikke, men får SU.

(3) I høringsbrevet anføres om det tredje element i KM's lovudkast, at det indeholder et krav om, at de pågældende ved kursets afslutning skal pågældende underskrive en løfteerklæring om at ville overholde dansk lovgivning.

Forslaget til Æl § 16, stk. 6 lyder: "Som afslutning på kurset underskriver præsten, jf. stk. 5, en løfteerklæring om, at den pågældende i sit virke som forkynder vil overholde dansk lovgivning."

Ordene 'i sit virke som forkynder' kan læses sådan, at man ønsker at regulere de pågældendes forkyndelse.

Man kan imidlertid ikke pålægge forkyndere at de *i deres forkyndelse* skal 'overholde dansk lovgivning.' Forkyndelsen er kernen i religionsfriheden. I deres praksis skal de overholde dansk lovgivning (medmindre lovgivningen strider mod grundlovens materielle beskyttelse af religionsfriheden). Men forkyndelsen er fri og sikret af grl. § 67, medmindre der som der argumenteres for i JM's lovforslag om ændring af straffeloven, direkte er gjort indgreb i forkyndelsesfriheden.

Ordene 'i deres virke som forkynder' bør slettes, så formuleringen i høringsbrevet anvendes.

Tillad mig afslutningsvis at anføre, at selvom jeg personligt finder decorum kravet og kravet om viden om dansk ægteskabsret som betingelse for vielsesbemyndigelse rimeligt, vil jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at de foreslåede lovbestemmelser kan få den konsekvens, at en række trossamfund og religiøse forkyndere fremover anbefaler deres medlemmer mv civilt ægteskab med efterfølgende religiøs ceremoni. Dermed vil den religiøse praksis falde 'under radaren' og vi vil i stedet i langt højere grad få det, Annika Hvithamar i sin forskning har kaldt 'limping marriages', hvor parterne tror eller får oplyst, at de er retligt bundet i et ægteskab efter religiøs ret uden samtidig at kende deres civile rettigheder.

Med venlig hilsen

Lisbet Christoffersen

Professor (mso) Ret, religion og samfund; Institut for Samfund og Erhverv,
Roskilde Universitet, Universitetsvej 1, 4000 Roskilde
Tlf 46742755 / 3091 6309

Hørdum Thy, fredag den 19. august 2016

Til Kirkeministeriet,
Frederiksholms Kanal 21, 1220 København K

Hermed mit svar til høringen om

**UDKAST TIL
Forslag
til
Lov om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning
(Decorumkrav og obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre)**

Med venlig hilsen

Gustav Sieg Sørensen,
Tårnvej 56, Hørdum,
7752 Snedsted Thy.
Tlf. 51 72 46 73.

(fra maj 2011 til maj 2016 var jeg formand for Radikale Venstres programudvalg om Kirkeforfatning og Lovgivning om Trossamfund).

HØRINGSSVAR

I stedet for løfteerklæringen om "*ytrings- og religionsfrihed, ligestilling mellem kønnene og frihed til seksuel orientering, ikke-diskrimination og kvinderettigheder*" forslår jeg, at **religiøse forkyndere "afgiver en højtidelig forsikring om at ville holde grundloven"**.

Der er den samme regel, der gælder for provster og biskopper i Folkekirken (i grundloven af 1953 hedder det: "*Tjenestemænd, som udnævnes af kongen, afgiver en højtidelig forsikring om at ville holde grundloven.*").

Da provster og biskopper er tjenestemænd, der udnævnes af dronningen, så afgiver de den højtidelige forsikring om, at de vil overholde grundloven. De menige sognepræster afgiver ikke et personligt løfte om at ville holde grundloven, men de er bundne af de løfter, som deres foresattes (provster og biskopper) har afgivet.

Indtil 1953 skulle alle Folkekirken fastansatte præster (altså også de menige sognepræster) afgive et personligt løfte om, at de ville overholde grundloven (i grundlovene af 1866 og 1915 hedder det: "*Enhver Embedsmand, civil eller militær, aflægger Ed paa Grundloven.*")

I bemærkningerne til lov-udkastet om "*Decorumkrav og obligatorisk kursus i dansk familieret, frihed og folkestyre*" hedder det (om det obligatoriske kursus for forkyndere): "*Med forslaget sker der således en parallelitet til de krav, der i dag gælder for folkekirken præster. Ud over bestået teologisk kandidatexamen er det en betingelse for at kunne ansættes som præst i den danske folkekirke og dermed foretage vielser i folkekirken med borgerlig gyldighed, at kandidaten har deltaget i undervisningen på pastoralseminariet.*"
Det obligatoriske kursus for forkyndere skal altså være en parallel til undervisningen på pastoralseminariet af folkekirken kommende præster.

Imidlertid bryder den foreslåede løfteerklæring med princippet om parallelitet med folkekirken. Folkekirkens præster skal jo ikke afgive nogen ydmygende erklæring om, at de går ind for *"ytrings- og religionsfrihed, ligestilling mellem kønnene og frihed til seksuel orientering, ikke-diskrimination og kvinderettigheder"*.

Efter min mening er det underforstået, at alle, der skiver under på, at de vil overholde grundloven, helt naturligt vil kæmpe for de friheder og rettigheder, der er remset op i løfteerklæringen, – og de naturligvis også vil kæmpe for de andre danske værdier.

Min betænkelighed ved løfteerklæringen er, at opremsningen af danske værdier ikke er langtidsholdbar. Umiddelbart minder opremsningen om nogle (mere eller mindre tilfældige) overskrifter fra danske aviser i foråret og sommeren 2016. Skal opremsningen så erstattes af en ny opremsning om ti år – i 2026?? Afhængig af tilfældige avisoverskrifter i 2026??

Danske værdier er heldigvis ikke noget statisk. For 150 år siden havde fruentimmer ikke stemmeret, men i dag er valgret jo en af kvinderettighederne. I 1970 var det nærmest kriminelt at være homoseksuel. (I 1970 stod homoseksualitet på Sundhedsstyrelsens liste over sygdomme). Siden 15. juni 2012 har homoseksuelle par kunnet blive gift i kirken. Så *"frihed til seksuel orientering"* og *"ikke-diskrimination"* er noget helt andet i 2016, end det var i 1970.

Heldigvis tolker vi "Danmarks Riges Grundlov" dynamisk, dvs. at vi indfortolker ændrede (og nye) danske værdier i grundloven. Dermed vil et løfte om at overholde grundloven have en langtidsholdbar virkning.

I Kristeligt Dagblad den 18. august 2016 er der en artikel om, at *"Baptistkirken i Danmark anbefaler sine præster at frasige sig vielsebemyndigelsen. Det sker som reaktion mod nye love, der ifølge kirken mistænkeliggør hele det religiøse Danmark."*

Jeg synes, at det er ærgerligt, at lovgiverne på denne måde mistænkeliggør og marginaliserer Danmarks ældste frikirke, der opstod i 1839. Husk på, at baptisterne kæmpede for *"ytrings- og religionsfrihed og ikke-diskrimination"* ti år FØR Grundloven af 1849. Kampen havde store personlige omkostninger for baptisterne: fængslinger, udpantninger og tvangsdåb af deres børn.

Gennem mange årtier (efter 1849) var baptisterne så respekterede, at de – på linje med folkekirken – førte anerkendte kirkebøger.

Det vil være ærgerligt, hvis lovgiverne tvinger store dele af det religiøse Danmark – herunder baptisterne – ud i de marginalisedes gråzone. Derfor: lad være med at indføre en mistænkeliggørende løfteerklæring.

BILAG 1

Den 12. maj 2012 stillede det radikale programudvalg følgende forslag til den radikale hovedbestyrelse. Hovedbestyrelsen ønskede, at programmet om trossamfund blev forkortet fra seks sider til én side. Derfor realitetsbehandlede hovedbestyrelsen ikke forslaget. Essensen af forslaget er indarbejdet i det radikale program fra 2015 (se bilag 2).

Programforslaget fra den 12. maj 2012:

"De øverste forkyndere (religiøse lærde og tilsynsførende) i et trossamfund afgiver – som provster og biskopper i folkekirken – en forsikring om, at de vil holde grundloven. Dette sker inden, at de tiltræder deres stillinger. Det samme gælder for en indehaver af vielsebemyndighed i en

frimenighed."

Bemærkning 1: Den tilsvarende regel gælder for provster og biskopper i folkekirken. Man kan kun have vielsesmyndighed og få andel i religionsskatten, hvis ens trossamfund/frimenighed anerkender folketinget som den verdslige lovgiver.

Bemærkning 2: I det radikale program om trossamfund fra 31. januar 2015 hedder det:
De godkendte trossamfund, der ønsker det, kan få det offentlige til at opkræve deres medlemsbidrag (dvs. deres andel af religionsskatten) efter de samme retningslinjer som Folkekirken kirkeskat.

BILAG 2

I det radikale program om trossamfund fra 31. januar 2015 hedder det bl.a.:

"De trossamfund, der selv ønsker det, skal behandles ligeværdigt med Folkekirken.

Dermed kan vi sikre, at alle inkluderes i et åbent og mangfoldigt Danmark."

og

"Med udgangspunkt i den danske frihedstradition ønsker Radikale Venstre, at der skal være lige vilkår for Folkekirken og godkendte tros- og religions-samfund."

PS. Det skal bemærkes, at Gustav Sieg Sørensen ikke længere er medlem af Radikale Venstre. Derfor er ovenstående personlige bemærkninger, der ikke tegner det radikale parti.